

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัยที่เสนอในบทนี้ จะกล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย ประชากร กลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการในวิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่

1.1 ผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุขทั้งหมดจากวิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก ทั่วประเทศจำนวน 35 คน

1.2 รองผู้อำนวยการผู้รับผิดชอบงานวิชาการ ของวิทยาลัยพยาบาลสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข ทั้งหมดจากวิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก ทั่วประเทศรวม จำนวน 35 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่

อาจารย์ผู้ปฏิบัติงานการสอนในวิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข จำนวน 302 คน ได้มาจากการกำหนดขนาดตัวอย่างตามความคลาดเคลื่อน 0.05 โดยใช้ตารางสำเร็จรูป ของ Krejcie and Morgan (1970 : 608) จากอาจารย์พยาบาลทั้งหมด จำนวน 1,390 คน จากวิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนกทั่วประเทศ โดยนำมาสุ่มตัวอย่างแบบง่าย ตามสัดส่วนของอาจารย์แต่ละวิทยาลัย ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 จำนวนประชากร และกลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัย จำแนกตามสัดส่วน
ของจำนวนอาจารย์ในแต่ละวิทยาลัย

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี	จำนวนอาจารย์ปฏิบัติ งานการสอนทั้งหมด	กลุ่มตัวอย่าง
1. กรุงเทพ	79	17
2. นพรัตน์วิหระ	27	6
3. นาราศนราดูล	12	3
4. นนทบุรี	18	4
5. ศรีธัญญา	31	7
6. ราชบุรี	56	12
7. จักรีรัช	16	3
8. พระจอมเกล้า เพชรบุรี	39	8
9. สระบุรี	43	9
10. พระพุทธบาท	35	8
11. ชัยนาท	35	8
12. สุพรรณบุรี	19	4
13. ชลบุรี	49	11
14. พระปกเกล้า	61	13
15. ขอนแก่น	24	5
16. สุรินทร์	42	9
17. นครราชสีมา	80	17
18. อุครธานี	45	10
19. สรรพสิทธิประสงค์ อุบลราชธานี	59	13
20. นครพนม	29	6
21. ศรีมหาสารคาม	49	11
22. สวรรค์ประชารักษ์	57	12
23. นครสวรรค์	15	3
24. พุทธชินราช	70	15
25. อุครดิตถ์	42	9

ตารางที่ 3 (ต่อ)

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี	กลุ่มอาจารย์ผู้ปฏิบัติ งานการสอนทั้งหมด	กลุ่มตัวอย่าง
26. ลำปาง	56	12
27. เขลางค์นคร	19	4
28. เชียงใหม่	28	6
29. พะเยา	40	9
30. นครศรีธรรมราช	30	7
31. สุราษฎร์ธานี	47	10
32. สงขลา	59	13
33. ตรัง	32	7
34. ยะลา	17	4
35. นราธิวาส	30	7
	1,390	302

ตารางที่ 4 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง		
	ผู้บริหาร	อาจารย์	รวม
1. กรุงเทพ	2	17	19
2. นพรัตน์วิหระ	2	6	8
3. นำราศนราศูร	2	3	5
4. นนทบุรี	2	4	6
5. ศรีธัญญา	2	7	9
6. ราชบุรี	2	12	14
7. จักรีรัช	2	3	5
8. พระจอมเกล้า เพชรบุรี	2	8	10
9. สระบุรี	2	9	11
10. พระพุทธบาท	2	8	10
11. ชัยนาท	2	8	10
12. สุพรรณบุรี	2	4	6
13. ชลบุรี	2	11	13
14. พระปกเกล้า	2	13	15
15. ขอนแก่น	2	5	7
16. สุรินทร์	2	9	11
17. นครราชสีมา	2	17	19
18. อุครธานี	2	10	12
19. สรรพสิทธิประสงค์ อุบลราชธานี	2	13	15
20. นครพนม	2	6	8
21. ศรีมหาสารคาม	2	11	13
22. สวรรค์ประชารักษ์	2	12	14
23. นครสวรรค์	2	3	5
24. พุทธชินราช	2	15	17
25. อุตรดิตถ์	2	9	11

ตารางที่ 4 (ต่อ)

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง		
	ผู้บริหาร	อาจารย์	รวม
26. ลำปาง	2	12	14
27. เขลางค์นคร	2	4	6
28. เชียงใหม่	2	6	8
29. พะเยา	2	9	11
30. นครศรีธรรมราช	2	7	9
31. สุราษฎร์ธานี	2	10	12
32. สงขลา	2	13	15
33. ตรัง	2	7	9
34. ยะลา	2	4	6
36. นราธิวาส	2	7	9
	70	302	372

จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ กลุ่มผู้บริหารจำนวน 70 คน
กลุ่มอาจารย์ จำนวน 302 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 372 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นแบ่งออกเป็น 3 ตอน
ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ในเรื่อง เพศ
อายุ วุฒิการศึกษา ตำแหน่ง ระยะเวลารับราชการ ระยะเวลาการดำรงตำแหน่งในวิทยาลัยปัจจุบัน
มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ จำนวน 6 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการในวิทยาลัยพยาบาล มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการจำนวน 38 ข้อ ในแต่ละข้อผู้ตอบสามารถเลือกตอบได้หลายรายการตามสภาพความเป็นจริง

แบบสอบถามครอบคลุมการดำเนินการบริหารงานวิชาการ 6 ด้าน คือ

1. หลักสูตร
2. การจัดการเรียนการสอน
3. การนิเทศการศึกษา
4. การวัดและประเมินผล
5. การวิจัยและพัฒนา
6. การบริการวิชาการแก่สังคม

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการในวิทยาลัยพยาบาล มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า จำนวน 48 ข้อ โดยมีคะแนนของระดับปัญหาให้ผู้ตอบพิจารณา ดังนี้

- 5 หมายความว่า มีปัญหามากที่สุด
- 4 หมายความว่า มีปัญหามาก
- 3 หมายความว่า มีปัญหาน้อย
- 2 หมายความว่า มีปัญหาน้อยที่สุด
- 1 หมายความว่า ไม่เป็นปัญหา

ผู้ตอบแบบสอบถามจะทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องระดับปัญหาได้เพียง ข้อละ 1 เครื่องหมาย แบบสอบถามนี้ครอบคลุมปัญหาการบริหารงานวิชาการ 6 ด้าน คือ

1. หลักสูตร
2. การจัดการเรียนการสอน
3. การนิเทศการศึกษา
4. การวัดและประเมินผล
5. การวิจัยและพัฒนา
6. การบริการวิชาการแก่สังคม

การสร้างแบบสอบถาม ผู้วิจัยดำเนินการเป็นขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ศึกษาหลักการ ทฤษฎี และแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ จากเอกสาร วารสาร หนังสือ และผลงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ เพื่อเป็นแนวทางในการ สร้างแบบสอบถาม

2. สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินการบริหารงานวิชาการ และปัญหาการบริหารงานวิชาการให้ครอบคลุม เนื้อหาของงานแต่ละด้าน นำไปปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาปรับปรุงแก้ไข

3. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาและความถูกต้องเหมาะสมของภาษา ที่ใช้ นำข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ ประกอบการพิจารณาปรับปรุงแก้ไขร่างแบบสอบถาม เพื่อ นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาให้ความเห็นชอบ

ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 4 ท่าน ได้แก่

1) รองศาสตราจารย์ ดร. อุทัย บุญประเสริฐ

อาจารย์ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐนิภา คุปรัตน์

อาจารย์ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3) ดร.ไพลิน นุกุลกิจ

ผู้อำนวยการส่วนพัฒนาการศึกษา สถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข

4) ดร.ละเอียด แจ่มจันทร์

ผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นพรัตน์วชิระ

4. จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1. ผู้วิจัยทำหนังสือบันทึกเสนอบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ขอให้ ออกหนังสือถึงผู้อำนวยการสถาบันพระบรมราชชนก เพื่อขอความร่วมมือให้ผู้วิจัยจัดส่งแบบสอบถาม และเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อการวิจัยจากประชากรและกลุ่มตัวอย่างของกลุ่มผู้บริหารและกลุ่ม อาจารย์ผู้ปฏิบัติงานการสอนในวิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข

2. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถาม พร้อมหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม ไปยังกลุ่มผู้บริหารและกลุ่มอาจารย์ในวิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข พร้อมทั้งแนบซองคิดแถมปีเจ้าหน้าที่ของถึงผู้วิจัยสำหรับส่งแบบสอบถามคืนมายังผู้วิจัยทางไปรษณีย์ ส่วนหนึ่ง อีกส่วนหนึ่งผู้วิจัยนำส่งด้วยตนเอง

3. หลังจากส่งแบบสอบถามไปแล้ว 2 สัปดาห์ ผู้วิจัยขอรับแบบสอบถามคืน จากกลุ่มผู้บริหารและกลุ่มอาจารย์วิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข ส่วนที่ยังไม่ได้ส่งแบบสอบถามกลับคืนมา ผู้วิจัยติดตามด้วยตนเองทางโทรศัพท์และ จัดส่งหนังสือติดตาม

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล เก็บข้อมูลในระหว่างวันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2542 วันที่ 30 มีนาคม 2542 แบบสอบถามที่ผู้วิจัยส่งไปทั้งหมด 372 ฉบับ ได้รับคืนมาจำนวน 321 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 86.29 และตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมา ได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์ จำนวน 309 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 83.06 ดังแสดงในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับคืนคิดเป็นร้อยละ

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี	จำนวนแบบสอบถาม		คิดเป็นร้อยละ
	จำนวนที่ส่งไป	จำนวนที่ได้รับคืน	
1. กรุงเทพ	19	12	63.16
2. นพรัตน์วิษระ	8	6	75.00
3. นำราศนราดูล	5	5	100.00
4. นนทบุรี	6	3	50.00
5. ศรีธัญญา	9	9	100.00
6. ราชบุรี	14	14	100.00
7. จักรีรัช	5	5	100.00
8. พระจอมเกล้า เพชรบุรี	10	9	90.00
9. สระบุรี	11	10	90.90
10. พระพุทธบาท	10	10	100.00
11. ชัยนาท	10	10	100.00
12. สุพรรณบุรี	6	5	83.33
13. ชลบุรี	13	10	76.92
14. พระปกเกล้า	15	12	80.00
15. ขอนแก่น	7	7	100.00

ตารางที่ 5 (ต่อ)

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี	จำนวนแบบสอบถาม		คิดเป็นร้อยละ
	จำนวนที่ส่งไป	จำนวนที่ได้รับคืน	
16. สุรินทร์	11	11	100.00
17. นครราชสีมา	19	10	52.63
18. อุตรธานี	12	11	91.66
19. สรรพสิทธิประสงค์ อุบลราชธานี	15	12	80.00
20. นครพนม	8	8	100.00
21. ศรีมหาสารคาม	13	10	76.92
22. สวรรค์ประชารักษ์	14	9	64.28
23. นครสวรรค์	5	5.14	100.00
24. พุทธชินราช	17	8	82.35
25. อุดรดิตถ์	11	12	72.72
26. ลำปาง	14	12	85.71
27. เขลางค์นคร	6	6	100.00
28. เชียงใหม่	8	7	87.50
29. พะเยา	11	8	72.72
30. นครศรีธรรมราช	9	9	100.00
31. สุราษฏร์ธานี	12	12	100.00
32. สงขลา	15	10	66.66
33. ตรัง	9	8	88.89
34. ยะลา	6	5	83.33
35. นราธิวาส	6	7	77.78
	372	309	83.06

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป Statistical Package for the Social Sciences (SPSS) โดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ วิเคราะห์โดยใช้ค่าความถี่และค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานในวิทยาลัยพยาบาล ซึ่งเป็นแบบตรวจสอบรายการ วิเคราะห์โดยใช้ค่าความถี่ ค่าร้อยละ และใช้เกณฑ์ว่าหากสภาพใดที่ผู้ตอบแบบสอบถามตั้งแต่ร้อยละ 50 ขึ้นไป ระบุว่าดำเนินการให้ถือว่าเป็นสภาพที่ระบุโดยคนส่วนใหญ่

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับระดับปัญหาการบริหารการวิชาการในวิทยาลัยพยาบาล ซึ่งเป็นมาตราส่วนประมาณค่า วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคำถามแต่ละข้อเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เกณฑ์ความหมายของคะแนนเป็นช่วง ๆ ดังนี้

เกณฑ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์

ช่วงคะแนน	1.00 – 1.49	หมายความว่าไม่มีปัญหา
ช่วงคะแนน	1.50 – 2.49	หมายความว่ามีความมีปัญหาในระดับน้อยที่สุด
ช่วงคะแนน	2.50 – 3.49	หมายความว่ามีความมีปัญหาในระดับน้อย
ช่วงคะแนน	3.50 – 4.49	หมายความว่ามีความมีปัญหา
ช่วงคะแนน	4.50 – 5.00	หมายความว่ามีความมีปัญหาที่สุด